

Weer een nieuwe nieuwsbrief van Platform Natuurlijke Veehouderij!

In deze nieuwsbrief wordt Jeroen de Vries voorgesteld als de nieuwe penningmeester van Platform Natuurlijke Veehouderij. Ook wordt er (zoals inmiddels traditie) weer een kruid uitgelicht: Smalle weegbree, een heel interessant kruid die kansen biedt binnen de veehouderij. Heb je vragen over een andere plant/kruid, mail ons wie weet lichten we het de volgende nieuwsbrief toe.

En niet te vergeten ons netwerkevent op dinsdag 21 juni, meld je aan! (mocht je dat nog niet gedaan hebben) In de nieuwsbrief lees je alle details.

Kortom lees snel verder!

Even voorstellen....

Ik ben Jeroen de Vries, landbouwkundige met een internationale loopbaan gericht op de promotie van regeneratieve landbouw en sinds november 2021 penningmeester van het Platform Natuurlijke Veehouderij.

Toen ik in 1979 werkte aan mijn afstudeerscriptie over de omschakeling van gangbare naar biologische landbouw schreef ik in de inleiding: "Vanuit het landbouwkundig onderzoek worden er vraagtekens geplaatst bij de wijze waarop de landbouw zich in de toekomst zal ontwikkelen. Met name het dreigende energietekort, de aantasting van het milieu, de overproductie binnen de EEG en de tanende maatschappelijke positie van de boer zetten steeds meer kracht bij tot een andere zienswijze op de moderne landbouw"

Hoe actueel de analyse, hoe argeloos nog was mijn geloof in het beklijven van die andere zienswijze. In de afgelopen 40 jaar is de stront ons tot aan de lippen komen te staan, dekken de landbouwprizen bij lange na niet de milieukosten en zijn boeren als eeuwige schuldenaren van financiële instellingen maar al te vaak verworden tot loonslaven van hun eigen BV's en tot regisseurs van overheidsbeleid op elke vierkante meter van hun grond.

Het moet anders en het kan anders: vooral nu "the shit hits the fan" om maar eens een veelzeggend amerikanisme te gebruiken. Circulaire of regeneratieve landbouw is beleid aan het worden, maar er is nog veel nodig om tot een breed gedragen invulling te komen waarbij boer, bedrijfsleven, consument en overheid de gewenste systeemverandering in een versnelling kunnen brengen.

Het minimaliseren van het gebruik van antibiotica in de intensieve veehouderij is zo'n innovatie die bijdraagt aan de systeemverandering. Je moet het maar durven om korte termijn denken (veeziekte bestrijden) om te zetten in lange termijn denken (ziekte voorkomen) met het risico dat het bedrijfsresultaat er onder lijdt. Kennis van zaken is nodig om de weerstand van het vee te bevorderen door de toepassing van kruidenpreparaten in combinatie met o.a. optimale stalsystemen, robuustere veerassen en minder eiwitrijke veevoeding.

Lef heeft niet iedereen van nature, maar aan kennis van zaken is te werken. De groep van boeren, dierenartsen, leveranciers en onderzoekers die het Platform Natuurlijke Veehouderij dragen is hard bezig om de kennis en kunde te ontwikkelen die nodig is om het gebruik van antibiotica terug te dringen. Het is die kennis en kunde welke, indien breed toepasbaar, een bijdrage levert om de gewenste systeemverandering te bewerkstelligen. Ik doe graag mijn duit in het zakje om dit mogelijk te maken.

Jeroen de Vries

Netwerkbijeenkomst Natuurlijke Veehouderij

21 juni 2022, provinciehuis Overijssel, Luttenbergstraat 2, Zwolle

Let op: Parkeren op de Turfmarkt

Programma

10.00 – 10.30 De koffie staat klaar

10.30 – 12.15 Plenair ochtendprogramma

12.15 – 13.30 Lunch en tijd voor ontmoeting

13.30 – 15.00 Keuze uit 3 verschillende programma's

15.00 – 16.00 Borrel

Ochtendsessie: Bijpraten, kruidrijk grasland en boerenperspectief In het ochtendprogramma praten we je bij over wat Platform Natuurlijke Veehouderij heeft gedaan in de afgelopen jaren. Daarnaast zijn er twee sprekers.

Pedro Janssen - Louis Bolk Instituut – Waar staan we nu met kruidrijk grasland? Het klinkt vaak zo makkelijk: we gaan aan de slag met kruidrijk grasland ipv monocultuur raai. Wie de praktijk kent weet dat het weerbarstiger is: hoe zaai je kruiden in? Welke kruiden? Hoe houd je ze erin? Pedro praat ons bij over wat we al weten en wat nog niet, deelt de belangrijkste tips en kennis in vogelvlucht en deelt welke onderzoeken nu nog lopen.

Danielle de Nie – Wij.land - Vanuit de bodem toewerken naar echt Boerenperspectief Wij.land startte als boerenstudieclub die zich verdiepte in de bodem en daarmee concreet aan de slag ging. Dat was het begin van een groeiende beweging, met inmiddels 160 aangesloten boeren, die steeds breder kijkt transitie naar natuurinclusieve landbouw: de hele kringloop, bodem, plant, dier, mest, maar ook naar verdienmodellen en naar gezondheid. Wij.land is zeker niet de enige boerenbeweging. Momenteel bundelen praktijkgerichte boerengroepen hun krachten en werken samen aan Boerenperspectief. Daarbij hoort natuurlijk het aansturen van onderzoeken vanuit en met de boerenpraktijk.

Middagprogramma: Kiezen uit drie !

Mogelijkheid 1: Terugkomdag Werken aan Weerstand Een terugkomdag van WaW vindt altijd plaats op een boerderij. Deze keer gaan we naar Harold van Vilsteren: hij woont vlakbij het Provinciehuis én heeft een mooie visie op gezondheid van koeien en productie van heerlijke melk. Een prima plek om de kennis van WaW op te frissen en ervaringen uit te wisselen: Voor boeren die de workshops WaW volgden. Andere geïnteresseerden ook welkom!

Met Harold van Vilsteren, Pedro Jansen en Erna Post

Mogelijkheid 2: Kennisgroep Adviseurs Natuurlijke Veehouderij Inmiddels zijn bijna 40 dierenartsen opgeleid in de natuurlijke veehouderij. We willen vanuit deze groep en met nieuwe geïnteresseerden een doorgaande ontwikkelingsbeweging in gang zetten. Wil jij je als dierenarts onderscheiden op dit thema en samen met anderen hiermee aan de slag? Of eerst maar eens meer horen? Van harte welkom in dit programma-onderdeel. Voor dierenartsen en andere gezondheidsadviseurs.

Met Marieke de Louw en Gerdien Kleijer

Mogelijkheid 3: Van Kenniswiel naar vliegwielen Natuurlijke veehouderij: minder chemie, meer denken vanuit samenhangen tussen gezondheid, planten en dieren: iedereen vindt het een prachtig idee. Toch blijft het lastig om deze beweging te laten 'vliegen'. Wat is nodig om met en vanuit boer, adviseur, koe (dier) en leefomgeving deze beweging te laten groeien? Voor mensen met ideeën, ingangen en netwerk.

Met Jan Paul Wagenaar, Jurgen Neimeijer en Michiel Vreik

[Klik hier om je aan te melden!](#)

Cursus Werken aan Weerstand- Rivierenland

De cursus Werken aan Weerstand in Herwijnen, die vanwege coronamaatregelen in het najaar van 2021 niet is doorgegaan, wordt dit jaar opnieuw georganiseerd.

De cursus vindt plaats rond eind augustus/ begin september bij voldoende deelname. De cursus gaat onder begeleiding van onderzoeker Pedro Janssen en dierenarts Hans Nij Bijvank en gaat over de impact van kruiden op diergezondheid. Wil je meer weten? Kijk op

op www.natuurlijkeveehouderij.nl/agenda/werken-aan-weerstand-rivierenland of mail naar platform@natuurlijkeveehouderij.nl.

Kruid uitgelicht: Smalle weegbree

Smalle weegbree – Plantago lanceolata

Plant die behoort tot de Weegbreefamilie. De grootte kan sterk verschillen, van enkele centimeters tot maximaal 50 cm. De bladeren zijn lancetvormig, staan in een bladrozet en in voedselrijke omstandigheden staan ze opgericht. Door de stevige vaatbundels zijn de bladeren taai. Bij schralere omstandigheden zijn de bladeren kleiner, ronder van vorm en hangen ze richting de grond.

De plant begint in de voorzomer te bloeien en de bloei kan aanhouden tot in de herfst. De bloemetjes zijn klein, wit tot doorschijnend, met bruine strepen.

Smalle weegbree wortelt diep en intensief, waardoor ze op verschillende bodemoppervlaktes kan groeien. Hiermee vergroot het de biodiversiteit onder en boven de grond. Daarnaast geven de weegbree wortels nitrificatieremmers af in de bodem waardoor minder nitraat uit kan spoulen.

Werkzame stoffen in smalle weegbree:

- Mineralen
 - o Calcium: minder kans op hypocalcemie (calciumtekort/melkziekte) en osteoporose (botontkalking)
 - o Kobalt
 - o Koper
 - o Natrium
 - o Zink
- Tannine (looistoffen): vermindert de afbraak van eiwit, en daarmee lagere NH4 en lager ureumgetal

Aan smalle weegbree wordt een wormafdrijvende en antiparasitaire werking toegeschreven. Het werkt daarnaast tegen diarree en verbetert de darmgezondheid. Schapen, geiten en runderen kunnen op kruidrijk grasland waarin smalle weegbree is opgenomen, door selectief te grazen doen aan zelfmedicatie. Met name wanneer in het kruidmengsel, naast smalle weegbree, verschillende kruiden met een antiparasitaire werking zoals bijvoorbeeld bijvoet, boerenwormkruid, brunel, chichorei en rolklaver zijn opgenomen.

Feitje uit Grootmoeders Huishoudgids: het blad van de Smalle weegbree kan worden gebruikt om jeuk te verminderen die ontstaat na het aanraken van brandnetels.

Bronnen:

- <https://www.dairyconsult.nl/leguminozen-met-gecondenseerde-tanninen/>
- Folder: Gebruik chemische middelen bij vee in relatie tot biodiversiteit op (natuur)terreinen - Wormen, maden en vliegen bij runderen, paarden en schapen, 2018
- Alternatief bestrijden van wormbesmettingen bij biologisch vee, Antwerpen